

Bekendtgørelse af lov om gasinstallationer og gasmateriel

Herved bekendtgøres lov om gasinstallationer og gasmateriel, jf. lovbekendtgørelse nr. 988 af 8. december 2003, med de ændringer, der følger af § 2 i lov nr. 1382 af 20. december 2004, § 1 i lov nr. 1601 af 20. december 2006, § 2 i lov nr. 375 af 27. maj 2008, § 3 i lov nr. 364 af 13. maj 2009, § 57 i lov nr. 1231 af 18. december 2012 og § 43 i lov nr. 401 af 28. april 2014.

Kapitel 1

Formål og anvendelsesområde

§ 1. Loven skal sikre og opretholde et acceptabelt sikkerhedsniveau for gasinstallationer af hensyn til sikkerheden for personer og beskyttelse mod tab af værdier.

§ 2. Loven finder anvendelse på:

- 1) Alle former for gasinstallationer, hvor der anvendes bygas, naturgas, flaskegas eller lignende brændbare gasser til anvendelse i husholdning, erhverv, kraftvarmeanlæg, industri m.m. Gasinstallationer regnes fra og med tilslutning til distributionsledninger (hovedledning) eller forsyningsanlæg og omfatter stik- og husledninger samt gasmateriel, herunder apparater og disses ventilations- og aftrækssystemer.
- 2) Produktionsanlæg, distributionsledninger og øvrige anlæg til forsyning af gas til de i nr. 1 nævnte gasinstallationer, medmindre gassikkerheden ved disse anlæg er omfattet af lov om arbejdsmiljø.

Stk. 2. Ved gasleverandør forstås den virksomhed, der ejer eller vedligeholder gasforsyningssystemet, og som distribuerer gas til installationer.

Stk. 3. Ved gasmateriel forstås installationskomponenter, maskiner og apparater inkl. disses ventilations- og aftrækssystemer, der indgår i eller er beregnet til at indgå i gasinstallationer.

§ 3. Loven finder ikke anvendelse på gas-, vand- og afløbsinstallationer om bord på skibe samt gasinstallationer til fremdrift eller opvarmning af køretøjer.

Kapitel 2

(Ophævet)

§ 4. (Ophævet)

§ 5. (Ophævet)

§ 6. (Ophævet)

Kapitel 3

(Ophævet)

§ 7. (Ophævet)

§ 8. (Ophævet)

§ 9. (Ophævet)

§ 10. (Ophævet)

Kapitel 4 (Ophævet)

§ 11. (Ophævet)

§ 12. (Ophævet)

§ 13. (Ophævet)

§ 14. (Ophævet)

Kapitel 5

Bestemmelser for gasinstallationer (gasreglementet)

§ 15. Økonomi- og erhvervsministeren fastsætter bestemmelser for gasinstallationer (gasreglementet) samt for gasproduktionsanlæg, distributionsledninger og øvrige gasforsyningssystemer, medmindre gas-sikkerheden ved disse anlæg er omfattet af særlige bestemmelser udstedt i medfør af lov om arbejdsmiljø. Herunder kan der fastsættes krav til gasmateriel, der indgår i gasinstallationer og anlæg.

Stk. 2. I gasreglementet kan der fastsættes:

- 1) Bestemmelser om konstruktion, funktion, overensstemmelsesvurdering, mærkning, salg og markedsføring af gasmateriel.
- 2) Bestemmelser om udførelse, afprøvning og kontrol af og service på gasinstallationer, herunder det anvendte gasmateriel.
- 3) Bestemmelser om uddannelseskrav til opstart, indregulering og servicering af gasforbrugende anlæg.
- 4) Bestemmelser om benyttelse og vedligeholdelse af gasinstallationer, herunder det anvendte gasmateriel.
- 5) Bestemmelser om pligt for bygherrer, leverandører og installatører til at give gasleverandørerne oplysninger om konkrete installationer og installationsarbejder.
- 6) Bestemmelser om tilladelse til at udføre særlige arbejder på gasinstallationer og gasmateriel på grundlag af en særlig uddannelsesmæssig kompetence, herunder bestemmelser om, hvorledes sådanne tilladelser kan frakendes.
- 7) Bestemmelser om bygherrers, leverandørers og installatørers egenkontrol af udførte installationer samt leveret gasmateriel.
- 8) Bestemmelser om godkendelse af og tilsyn med gasleverandører og disses sikkerhedsarbejde, herunder tilsyn med de gasinstallationer, hvortil levering sker, samt bestemmelser om tilbagekaldelse af godkendelse.
- 9) Bestemmelser om gaskvaliteter.
- 10) Overgangsbestemmelser med hensyn til eksisterende gasinstallationer, herunder gasmateriel, der ikke er i overensstemmelse med reglementets bestemmelser.
- 11) Bestemmelser med henblik på at opfylde Danmarks forpligtelser i henhold til EU-retten vedrørende krav til gasinstallationer.

Stk. 3. Sikkerhedsstyrelsen kan ved særlige forhold dispensere fra bestemmelser udstedt i medfør af stk. 1 (gasreglementet), herunder stille særlige krav, ud over hvad der er bestemt i gasreglementet.

Kapitel 6

Kontrol og tilsyn med gasinstallationer

§ 16. Sikkerhedsstyrelsen varetager kontrol og tilsyn med gasinstallationer og gasmateriel for at overvåge den sikkerhedstekniske tilstand ved installationerne.

§ 17. Sikkerhedsstyrelsen kan

- 1) give påbud til en ejer eller bruger af en gasinstallation om at få foretaget eftersyn og kan give påbud om at få foretaget ændring af en gasinstallation, herunder gasmateriel, inden for en angivet tidsfrist, såfremt der foreligger en sikkerhedsmæssig risiko ved benyttelse af installationen,
- 2) give påbud til en ejer eller bruger af en gasinstallation om udbedring af sikkerhedsmæssige fejl og mangler ved installationen inden for en angivet tidsfrist og
- 3) nedlægge forbud imod brugen af en gasinstallation eller af gasmateriel, der ikke opfylder Gasreglementets bestemmelser, eller som karakteriseres som sikkerhedsmæssigt uforsvarligt. Sikkerhedsstyrelsen kan i den forbindelse lade gasforsyningen til den pågældende installation afbryde eller give påbud til vedkommende gasleverandør om at foretage afbrydelse, såfremt Sikkerhedsstyrelsen finder det nødvendigt for at sikre overholdelse af forbuddet.

§ 18. Sikkerhedsstyrelsen kan

- 1) nedlægge forbud imod salg, udlevering, installation og brug af gasmateriel, der ikke opfylder Gasreglementets bestemmelser, eller hvis anvendelse indebærer en sikkerhedsmæssig risiko,
- 2) pålægge fabrikanter og forhandlere af gasmateriel omfattet af forbud efter nr. 1 at tilbagekalde sådant materiel eller foretage ændringer i gasmateriellet og
- 3) afkræve fabrikanter, importører og forhandlere af gasmateriel de oplysninger, der er nødvendige for at konstatere, om gasmateriellet generelt må karakteriseres som farligt, og om tidspunktet for salg eller udlevering.

§ 19. Ejere og brugere af gasinstallationer, fabrikanter og forhandlere samt installatører skal efter anmodning meddele alle oplysninger, som er nødvendige for udførelse af de tilsynsopgaver, der er omfattet af loven.

Stk. 2. Sikkerhedsstyrelsen har, hvis der er formodet risiko for farlige gasinstallationer eller gasmateriel, til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme og lokaliteter, hvor der forhandles, oplagres eller benyttes gasinstallationer og gasmateriel. Sikkerhedsstyrelsen kan endvidere bemyndige et kontrolorgan til at have tilsvarende adgang.

Stk. 3. Forhandlere og importører af gasmateriel skal efter anmodning stille gasmateriel til rådighed for Sikkerhedsstyrelsens sikkerhedsmæssige undersøgelser efter konkret anmodning.

§ 19 a. Sikkerhedsstyrelsen kan offentliggøre forbud og påbud, som er nedlagt efter reglerne i dette kapitel. Styrelsen kan endvidere offentliggøre meddelelser fra Europa-Kommissionen om ulovligt materiel og indgreb herimod i andre lande.

Kapitel 7

Administration, finansiering og klageadgang m.v.

§ 20. Sikkerhedsstyrelsen kan bemyndige andre offentlige myndigheder og private virksomheder til at udøve de beføjelser, der er nævnt i § 19, stk. 2.

§ 21. Det Tekniske Sikkerhedsråd, som nedsættes i henhold til kapitel 2 i lov om elektriske stærkstrømsanlæg og elektrisk materiel, rådgiver økonomi- og erhvervsministeren om regler vedrørende sikkerhed ved gasmateriel, -anlæg og -installationer samt vedrørende autorisation og godkendelse af virksomheder, der arbejder inden for gas-, vand- og afløbsområdet. Rådet rådgiver endvidere Sikkerhedsstyrelsens direktør i forbindelse med styrelsens virksomhed, herunder på de ovennævnte områder.

§ 22. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra Sikkerhedsstyrelsen om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur el.lign.

Stk. 3. En digital meddelelse anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

§ 22 a. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte regler om, at Sikkerhedsstyrelsen kan udstede afgørelser og andre dokumenter efter denne lov eller efter regler udstedt i medfør af denne lov uden underskrift, med maskinelt eller på tilsvarende måde gengivet underskrift eller under anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt afgørelsen eller dokumentet. Sådanne afgørelser og dokumenter sidestilles med afgørelser og dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte regler om, at afgørelser og andre dokumenter, der udelukkende er truffet eller udstedt på grundlag af elektronisk databehandling, kan udstedes alene med angivelse af Sikkerhedsstyrelsen som afsender.

§ 22 b. Erhvervs- og vækstministeren kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra bemyndigede i medfør af § 20, jf. § 19, stk. 2, om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt. § 22, stk. 2 og 3, og § 22 a finder tilsvarende anvendelse.

§ 23. Gasleverandørerne skal føre tilsyn efter bestemmelser i gasreglementet, jf. § 15, herunder tilsyn med, hvorvidt arbejdets kvalitet og installationernes tilstand er tilfredsstillende, og arbejdet er udført i overensstemmelse med gasreglementet.

§ 23 a. (Ophævet)

§ 24. Udgifterne til Sikkerhedsstyrelsens virksomhed på gasområdet dækkes af afgifter, som opkræves hos gasleverandørerne, i det omfang gebyrer og indtægter ikke dækker udgifterne. Afgiftens størrelse fastsættes på de årlige bevillingslove.

Stk. 2. Gasleverandørernes omkostninger ved udførelse af det sikkerhedstekniske arbejde, der er pålagt i medfør af bestemmelser fastsat i medfør af § 15 (gasreglementet), samt omkostninger, jf. stk. 1, skal refunderes af det selskab, der har indgået kommerciel gasleveranceaftale med forbrugeren.

Stk. 3. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler om betaling af omkostninger forbundet med Sikkerhedsstyrelsens tilsyn og kontrol efter §§ 16-19.

§ 24 a. Sikkerhedsstyrelsens afgørelser truffet efter denne lov eller efter regler udstedt i henhold til denne lov kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 24 b. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler om, at forskrifter udstedt i medfør af denne lov, som indeholder krav til virksomheder, gasanlæg, gasinstallationer og gasmateriel m.v., og tekniske specifikationer, der henvises til i sådanne forskrifter, ikke indføres i Lovtidende.

Stk. 2. Økonomi- og erhvervsministeren fastsætter regler om, hvordan oplysning om indholdet af de forskrifter og tekniske specifikationer, der ikke indføres i Lovtidende, jf. stk. 1, kan fås.

Stk. 3. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler om, at tekniske specifikationer, som ikke indføres i Lovtidende, jf. stk. 1, skal være gældende, selv om de ikke foreligger på dansk.

Kapitel 8

Straffebestemmelser

§ 25. Med bøde straffes den, der overtræder § 19 eller nægter at efterkomme påbud eller forbud i medfør af § 17 eller § 18, nr. 1 og 2, eller undlader at give oplysninger efter § 18, nr. 3.

Stk. 2. I forskrifter, der fastsættes i medfør af denne lov, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelserne i forskrifterne.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Stk. 4. Når der er fastsat strafansvar, jf. stk. 2, for overtrædelse af bestemmelser fastsat i medfør af § 15 (gasreglementet), er forældelsesfristen 10 år.

Kapitel 9

Overgangs- og ikrafttrædelsesbestemmelser

§ 26. Loven træder i kraft den 1. januar 2001. Samtidig ophæves lov nr. 250 af 8. juni 1978 om gasinstallationer og installationer i forbindelse med vand- og afløbsledninger med senere ændringer.

Stk. 2. §§ 15-19, §§ 20-22 og § 24 træder dog i kraft den 1. april 2000.

Stk. 3. Bestemmelser udstedt i medfør af lov nr. 250 af 8. juni 1978 om gasinstallationer og installationer i forbindelse med vand- og afløbsledninger med senere ændringer har virkning, indtil de afløses af bestemmelser udstedt i medfør af denne lov.

§ 27. Virksomheder, der har opnået autorisation efter bestemmelserne i lov nr. 250 af 8. juni 1978 om gasinstallationer og installationer i forbindelse med vand- og afløbsledninger med senere ændringer, skal inden den 1. januar 2003 opfylde autorisationsvilkårene i § 7, stk. 1, nr. 3.

Stk. 2. Virksomheder, der har opnået gas-, vand- og sanitetsmesterautorisation efter bestemmelserne i lov nr. 250 af 8. juni 1978 om gasinstallationer og installationer i forbindelse med vand- og afløbsledninger med senere ændringer, og som indgiver ansøgning om fremover at indskrænke virksomheden til et begrænset område i medfør af bestemmelserne i § 7, stk. 3, kan fortsat benytte benævnelserne gas-, vand- og sanitetsmester og vvs-installatør.

Stk. 3. Virksomheder med ansatte med personlig autorisation til at udføre F-gasinstallationer (flaskegas) i campingvogne i medfør af bekendtgørelse nr. 427 af 12. oktober 1979 eller virksomheder med ansatte med personlig autorisation til at indregulere større gasfyrede anlæg i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 94 af 13. marts 1985 skal inden den 1. januar 2003 opfylde vilkårene for godkendelse som kompetent virksomhed i § 7, stk. 3.

Stk. 4. Autorisation udstedt efter den før den 1. juli 1962 gældende lovgivning eller efter overgangsbestemmelser fastsat i henhold til lov nr. 132 af 13. april 1962 vedbliver at have gyldighed med de begrænsninger, der er fastsat i de enkelte autorisationer.

§ 28. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Lov nr. 458 af 10. juni 2003 om ændring af lov om gasinstallationer og installationer i forbindelse med vand- og afløbsledninger, lov om elektriske stærkstrømsanlæg og elektrisk materiel og forskellige andre love (Samling af en række sikkerhedsopgaver i Sikkerhedsstyrelsen)¹⁾ indeholder følgende ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser:

§ 9

Loven træder i kraft den 1. januar 2004.

§ 10

Stk. 1. Sikkerhedsstyrelsen indtræder ved lovens ikrafttræden i samtlige Danmarks Gasmateriel Prøvnings og Elektricitetsrådets rettigheder og forpligtelser.

Stk. 2. (Udelades)

Stk. 3. (Udelades)

Stk. 4. Afgørelser, der er truffet, samt regler, der er fastsat efter love, som i medfør af denne lov overføres til Sikkerhedsstyrelsen, bevarer deres gyldighed, indtil der i medfør af loven eller regler udstedt med hjemmel i loven træffes nye afgørelser.

§ 11

(Udelades)

Lov nr. 1382 af 20. december 2004 om ændring af lov om autorisation af elinstallatører m.v. og lov om gasinstallationer og installationer i forbindelse med vand- og afløbsledninger (Adgang for ikkeautoriserede til at foretage visse udskiftninger m.v.)²⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 3

Loven træder i kraft den 1. januar 2006.

Lov nr. 1601 af 20. december 2006 om ændring af lov om gasinstallationer og installationer i forbindelse med vand- og afløbsledninger og lov om autorisation af elinstallatører m.v. (Gebyrfinansiering af autorisationsadministrationen og harmonisering af autorisationsordninger på vvs-installatør-, kloakmester- og elinstallatørområderne m.v.)³⁾ indeholder følgende ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser:

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2007.

Stk. 2. (Udelades)

§ 4

Stk. 1-2. (Udelades)

§ 5

Stk. 1-2. (Udelades)

Lov nr. 375 af 27. maj 2008 om ændring af forskellige love på Økonomi- og Erhvervsministeriets område (Undtagelse fra indførelse af visse forskrifter og tekniske specifikationer i Lovtidende samt gennemførelse af transparensdirektivet)⁴⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 7

Loven træder i kraft den 1. juni 2008.

Lov nr. 364 af 13. maj 2009 om ændring af næringsloven, markedsføringsloven, erhvervsfremmeloven og forskellige andre love på Økonomi- og Erhvervsministeriets område (Regelforenkling for tjenesteydere, oplysningspligt for tjenesteydere, regler om akkreditering og metrologi samt oprettelse af et produkt-kontaktpunkt)⁵⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 9

Lovens § 8, nr. 1-4, træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende. Lovens §§ 1-7 og § 8, nr. 5-13, træder i kraft den 28. december 2009.

Lov nr. 1231 af 18. december 2012 om ændring af forskellige lovbestemmelser om obligatorisk digital kommunikation m.v. (Obligatorisk digital kommunikation og tilpasninger som følge af ressortoverførsel m.v.)⁶⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelser:

§ 69

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2013.

Stk. 2. Administrative forskrifter, der er udstedt i medfør af de hidtidige bestemmelser, vedbliver at være i kraft, indtil de ændres eller ophæves.

Lov nr. 401 af 28. april 2014 om autorisation af virksomheder på el-, vvs- og kloakinstallationsområdet⁷⁾ indeholder følgende ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser:

§ 38. Loven træder i kraft den 2. juni 2014.⁸⁾

Stk. 2. (Udelades)

§ 39. Regler udstedt i medfør af lov om autorisation af elinstallatører m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 989 af 8. december 2003 med senere ændringer, og i medfør af § 6, § 7, stk. 7 og 8, § 9, stk. 6, og § 24, stk. 3, i lov om gasinstallationer og installationer i forbindelse med vand- og afløbsledninger, jf. lovbekendtgørelse nr. 988 af 8. december 2003 med senere ændringer, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller erstattes af regler udstedt i medfør af denne lov.

§ 40. Virksomhedsautorisationer meddelt før tidspunktet for denne lovs ikrafttræden vedbliver at have gyldighed, indtil de bortfalder eller tilbagekaldes.

Stk. 2. Godkendelser som kompetente virksomheder meddelt før tidspunktet for denne lovs ikrafttræden vedbliver at have gyldighed, indtil de eventuelt erstattes af en delautorisation eller en virksomhedsgodkendelse på gasområdet, bortfalder eller tilbagekaldes.

Stk. 3. Personligt autoriserede og teknisk ansvarlige personer, som er tilknyttet de autoriserede eller godkendte virksomheder ved lovens ikrafttræden, registreres som virksomhedernes fagligt ansvarlige.

Stk. 4. Lovens § 12, nr. 1, § 13, § 15, nr. 1, og §§ 17, 19-23, 26, 27, 31-33 og 35-37 finder tilsvarende anvendelse for autorisationer og godkendelser som nævnt i stk. 1 og 2.

§ 41. Personlige autorisationer og godkendelser som teknisk ansvarlige personer meddelt før tidspunktet for denne lovs ikrafttræden vedbliver at have gyldighed, indtil de eventuelt erstattes af en godkendelse som fagligt ansvarlig eller bortfalder.

Stk. 2. Lovens § 22 finder tilsvarende anvendelse for autorisationer og godkendelser som nævnt i stk. 1.

§ 42. Virksomheder, som ved lovens ikrafttræden er tilsluttet en særlig tilsynsordning efter bestemmelsen i § 7, stk. 1, nr. 2, jf. § 9, stk. 2, i lov om gasinstallationer og installationer i forbindelse med vand- og afløbsledninger, jf. lovbekendtgørelse nr. 988 af 8. december 2003 med senere ændringer, eller tidligere gældende regler om den særlige tilsynsordning, skal inden den 2. juni 2016 opfylde kravet i lovens § 9, stk. 1, nr. 2.

Stk. 2. Virksomheder, som ved lovens ikrafttræden er godkendt som kompetent virksomhed til at udføre og servicere særlige typer af F-gasinstallationer i henhold til § 4, stk. 1, nr. 3, i bekendtgørelse nr. 1674 af 14. december 2006 om autorisation og drift af virksomhed som vvs-installatør, vand- og sanitetsmester, godkendt kompetent virksomhed eller kloakmester, skal inden den 2. juni 2016 opfylde kravet i lovens § 9, stk. 1, nr. 2.

Sikkerhedsstyrelsen, den 2. juni 2014

LIZZI KRARUP JAKOBSEN

/ Stefan Søsted

- 1) Lovændringen, der overalt i loven ændrer »Danmarks Gasmateriel Prøvning« til »Sikkerhedsstyrelsen« og »Danmarks Gasmateriel Prøvnings« til »Sikkerhedsstyrelsens«, vedrører § 8, stk. 3-5, overskriften til kapitel 4, § 11, stk. 2 og 3, § 12, § 13, § 14, stk. 1 og 2, § 19 a, overskriften til kapitel 7, § 20, stk. 1 og 2, § 21, § 22, § 24, stk. 1, og 24 a.
- 2) Lovændringen vedrører § 6, nr. 3, og § 7, stk. 3, 1. pkt.
- 3) Lovændringen vedrører § 4, § 7, § 8, stk. 1, § 9, § 10, § 11, § 12, stk. 1, 3, 4, 1. og 2. pkt., og stk. 5, 1.-3. pkt., § 14, overskriften til kapitel 7, § 23, stk. 1 og 3, § 23 a, § 24, stk. 3, og § 25, stk. 1, nr. 3.
- 4) Lovændringen vedrører § 24 b.
- 5) Lovændringen vedrører § 7, stk. 3, 1. pkt., § 8, stk. 1, nr. 3 og 4, § 12, stk. 1, nr. 2-4, og stk. 3 og 5, og § 24 a.
- 6) Lovændringen vedrører § 7, stk. 7, nr. 1, § 22, 22 a og 22 b.
- 7) Lovændringen vedrører lovens titel, § 1, § 2, stk. 1, nr. 3 og 4, kapitel 2- 4, § 15, stk. 2, nr. 3-11, § 19, stk. 2, § 20, § 23, stk. 1, 1. og 2. pkt., stk. 2 og 3, § 23 a, § 24, stk. 3 og 4, § 24 a, 2. og 3. pkt., og § 25, stk. 1.
- 8) Reglerne om autorisation omfattes herefter af lov nr. 401 af 28. april 2014 om autorisation af virksomheder på el-, vvs- og kloakinstallationsområdet.